

Innstilling til representantskapet

Styresak nr. 20/25

12. april 2025

Rep. skap sak nr. 11/25

BEHOV FOR ENDRING AV § 10 I SELSKAPSAVTALEN - STYRESAMMENSETNING

- Vedlegg 1: Forslag til selskapsavtale med merknader
- Vedlegg 2: Komplett ny selskapsavtale inklusive endringer

Sammendrag

Selskapet foreslår endringer i Salten Brann IKS sin selskapsavtale § 10, som gjelder styre og styrets sammensetning. Bakgrunnen for forslag til endringer er at dagens avtale ikke er i tråd med IKS-loven § 10, tiende ledd og tilhørende forskrift om de ansattes rett til representasjon i styrer i interkommunale selskaper mv. (F. 24.08.2017 nr. 1280¹ (representasjonsforskriften)). I praksis dreier dette seg om at selskapets antall ansatte, også medregnet deltidsansatte, overskrider 200 medarbeidere. Dette innebærer at det er krav til 3 ansatte valgte styrerepresentanter. For å opprettholde balansen til antall styrerepresentanter valgt av representantskapet så økes dette tallet fra 4 til 5. Dette innebærer totalt 8 styrerepresentanter. Den nye avtalen må sluttbehandles av eierkommunene.

Forslag til vedtak

Styret i Salten Brann IKS anmoder representantskapet om å fatte følgende vedtak:

- 1. Representantskapet vedtar endring av § 10 i selskapsavtalen.*
- 2. Ny § 10 Styre og styrets sammensetning*

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Representantskapet velger styremedlemmene og eventuelle varamedlemmer i overensstemmelse med IKS-loven § 10.

Styret skal ha 8 medlemmer.

5 av styrets medlemmer med 3 numeriske varamedlemmer velges av representantskapet.

3 av styrets medlemmer med personlige varamedlemmer velges av og blant de faste ansatte i selskapet.

¹ [Forskrift om de ansattes rett til representasjon i styrer i interkommunale selskaper mv - Lovdata](#)

Styremedlemmer og varamedlemmer blir valgt for 2 år av gangen.

Styremedlemmer valgt av representantskapet skal være representert av begge kjønn med minst 40% av hvert kjønn. Det samme gjelder ved representantskapets valg av varamedlemmer. For ansattvalgte styremedlemmer gjelder IKS-loven §10, aksjeloven §20-6 og forskrift om de ansattes rett til representasjon i styrer i interkommunale selskaper mv.

3. *Representantskapet gjennomfører valg av nye styremedlemmer med vara i behandlende møte etter innstilling fra valgkomiteen.*
4. *Den nye selskapsavtalen skal sluttbehandles av den enkelte eierkommune før sommeren 2025.*

Drøfting

Selskapsavtalens og regelverkets regulering av styresammensetning

Dagens selskapsavtale regulerer i § 10 styresammensetningen i selskapet, og lyder sånn:

§ 10. Styre og styrets sammensetning

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Representantskapet velger styremedlemmene og eventuelle varamedlemmer i overensstemmelse med IKS-loven § 10.

Styret skal ha 6 medlemmer.

4 av styrets medlemmer med 3 numeriske varamedlemmer velges av representantskapet.

2 av styrets medlemmer med personlige varamedlemmer velges av og blant de faste ansatte i selskapet.

Styremedlemmer og varamedlemmer blir valgt for 2 år av gangen.

Styret skal være representert av begge kjønn med minst 40% av hvert kjønn.

Selskapsavtalen viser til IKS-loven § 10 som regulerer styrets sammensetning i et IKS.

I første ledd reguleres at styret skal ha flere medlemmer jo flere ansattvalgte styremedlemmer som skal velges inn.

Adgangen for de ansatte til å kreve styrerepresentasjon går i trappetrinn:

§ 10, åttende ledd gir ansatte adgang til å kreve ett styremedlem valgt av og blant de ansatte når selskapet har mer enn 30 ansatte.

I niende ledd har de ansatte adgang til å kreve at inntil en tredel av styret, men minst to styremedlemmer, skal velges av og blant de ansatte når selskapet blir flere enn 50 ansatte.

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

I tiende ledd har de ansatte en adgang til å velge enda et styremedlem med varamedlem ut over det de har krevd etter åttende og niende ledd dersom selskapet har mer enn 200 ansatte. Alternativt kan det avtales at de ansatte i stedet skal ha to observatører med varamedlemmer i stedet for et ekstra styremedlem.

Dette betyr at de ansatte skal (lovens ordlyd) velge enda et styremedlem. Dette må komme frem av selskapsavtalen. Når de ansatte får tre styremedlemmer, anbefales samtidig at selskapet øker de eiervalgte styremedlemmene med én person, for å opprettholde fordelingen i styret.

Selskapsavtalens og regelverkets regulering av krav til kjønnsbalanse i styret

Selskapsavtalen § 10 fastslår i siste ledd at det skal være kjønnsbalanse i «styret» - med krav om minst 40% av hvert kjønn. Dette er noe upresist, og det foreslås endret.

Kravene til kjønnsbalanse i styret i IKS-loven fremgår av lovens § 10 første ledd, som viser til at krav til kjønnsbalanse i aksjeloven §20-6² (om statsaksjeselskaper) skal gjelde tilsvarende for IKS. Denne bestemmelsen viser til aksjeloven § 6-11a) annet og tredje ledd, hvor krav til kjønnsbalanse blant de eiervalgte styremedlemmene fremgår. Andre ledd regulerer at dersom styret skal ha fem eller seks medlemmer, kan maksimalt tre styremedlemmer ha samme kjønn. Tilsvarende krav gjelder ved valg av varamedlemmer fra eierne. Det betyr at ved tre numeriske varamedlemmer kan maksimalt to av dem ha samme kjønn.

Når det er snakk om kjønnsbalanse blant de ansattvalgte styremedlemmene gjelder egne krav i aksjeloven § 20-6 og i forskriften om de ansattes rett til representasjon i styret i interkommunale selskaper. Utgangspunktet er at dersom de ansatte skal velge to eller flere styremedlemmer, gjelder krav til kjønnsbalanse for denne gruppen styremedlemmer og for varamedlemmer. Dersom de skal velge to medlemmer, må de ha hvert sitt kjønn, og ellers beregnes det som for eiervalgte styremedlemmer.

Det gjøres unntak fra kravet til kjønnsbalanse for selskaper hvor mer enn 80% av de ansatte på valgtidspunktet har samme kjønn. Dette fremgår både av aksjeloven § 20-6 og representasjonsforskriften § 11 tredje ledd.

Man må altså vurdere «styremedlems-gruppene» og «varamedlemsgruppene» (de eiervalgte, eiervalgte varamedlemmer og de ansattvalgte + deres varamedlemmer) hver for seg når det gjelder krav til kjønnsbalanse. Ettersom det er godt over 80 % av ett kjønn blant de ansatte i selskapet, vil det være unntak fra krav om kjønnsbalanse blant de ansattvalgte styremedlemmene.

Forslag til ny § 10 i selskapsavtalen

Det foreslås på denne bakgrunn følgende regulering i § 10 i selskapsavtalen:

§ 10. Styre og styrets sammensetning

² [Lov om aksjeselskaper \(aksjeloven\) - II. Statsaksjeselskaper - Lovdata](#)

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Representantskapet velger styremedlemmene og eventuelle varamedlemmer i overensstemmelse med IKS-loven § 10.

Styret skal ha 8 medlemmer.

5 av styrets medlemmer med 3 numeriske varamedlemmer velges av representantskapet.

3 av styrets medlemmer med personlige varamedlemmer velges av og blant de faste ansatte i selskapet.

Styremedlemmer og varamedlemmer blir valgt for 2 år av gangen.

Styremedlemmer valgt av representantskapet skal være representert av begge kjønn med minst 40% av hvert kjønn. Det samme gjelder ved representantskaps valg av varamedlemmer. For ansattvalgte styremedlemmer gjelder IKS-loven §10, aksjeloven §20-6 og forskrift om de ansattes rett til representasjon i styrer i interkommunale selskaper mv.

Det foreslås ikke å presisere i selskapsavtalen at de ansattvalgte har unntak fra kjønnsbalansekravet da dette kan endre seg over tid. Da er det hensiktsmessig at selskapsavtalen står seg. Selskapet bør imidlertid presisere, gjøre gjeldende og dokumentere dette ved oversendelse av nyvalgte styrer til Brønnøysundregistrene.

Avslutningsvis kan det påpekes at beregningen av antall ansatte kan slå uheldig ut for brannvesen med bittesmå deltidsprosent-stillinger. Representasjonsforskriften § 1 definerer i c) at:

deltidsstilling: arbeidsforhold hvor det skal arbeides gjennomsnittlig mindre enn 50 prosent av arbeidstiden for ansatte i heltidsstilling som utfører arbeid av samme art. Når det i denne forskriften kreves et bestemt antall ansatte, telles hver ansatt i deltidsstilling som en halv.

Denne reguleringen gjør at ansatte i brannvesen får relativt sett mye sterkere ansatterepresentasjon i styrer enn stillingsprosentene skulle tilsi. Det er nok ikke tatt høyde for dette når regelverket er utformet. Selskapet vil vurdere å gi samfunnsbedriftene tilbakemelding dersom Salten Brann IKS ønsker at man skal ta opp med myndighetene.